

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. gegužės 26 d. Nr. 21RE4-158 (AG4-99/19-2026)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Astos Povilonienės (pranešėja ir posėdžio pirmininkė), Sigitos Šimbelytės ir Karinės Zavgorodnajos,

Komisijos 2026 m. gegužės 21 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atsakovui Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjas (duomenys neskelbtini) (toliau – ir pareiškėjas) Komisijai paduotu skundu prašo: 1) panaikinti Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas, atsakovas) 2026 m. kovo 10 d. sprendimą Nr. 5-IL-6247 (toliau – Sprendimas); 2) įpareigoti atsakovą pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo prašymą dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus, laikantis viešojo administravimo principų ir procedūrinių garantijų (įskaitant pareiškėjo teisę būti informuotam ir išklausytam, taip pat sprendimo motyvavimo pareigą).

Komisijos narės 2026 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. 21RE4-93 (AG4-99/19-2026) atsisakyta priimti nagrinėti kaip nepriskirtą Komisijos kompetencijai pareiškėjo skundo dalį dėl šių reikalavimų: priteisti pareiškėjui turtinę žalą – 309,73 Eur; konstatuoti, kad atsakovo veiksmai lėmė pareiškėjui neturtinę žalą (teisėtų lūkesčių paneigimas, teisinis neapibrėžtumas, vilkinimas) ir įvertinti ją sprendžiant ginčą iš esmės.

Pareiškėjas skunde paaiškino, kad 2025 m. rugsėjo – spalio mėnesiais, siekdamas gauti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, nuosekliai ir pilnai įvykdė visus teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įskaitant: sveikatos patikrinimą; teistumo patikrinimą; civilinio veiksnio patikrinimą; privalomų mokymų ir kursų baigimą. Pareiškėjas 2025 m. spalio 30 d. Departamento Viešosios tvarkos biuro Licencijavimo valdybai pateikė prašymą išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Prašymo nagrinėjimo metu Departamentas atliko teisės aktuose numatytus patikrinimus, naudodamasis Policijos licencijuojamos veiklos informacine sistema (toliau – ir PLVIS), Vidaus reikalų informacinėmis sistemomis ir kitais duomenų šaltiniais. Departamentas 2025 m. lapkričio 25 d. priėmė teigiamą sprendimą (I etapas), kuriuo buvo konstatuota, kad pareiškėjas atitinka visus įstatyme nustatytus reikalavimus leidimui laikyti (nešiotis) ginklus gauti. Vadovaudamasis šiuo teigiamu sprendimu ir Departamento pateikta informacija, pareiškėjas tęsė leidimo gavimo procedūrą, patyrė papildomas išlaidas, įskaitant: mokymų ir egzaminų mokesčius; medicininių pažymų išdavimo išlaidas; ginklų laikymo seifo įsigijimą; valstybės rinkliavas ir kitus su leidimo gavimu susijusius kaštus. Pareiškėjas 2026 m. kovo 2 d. pateikė prašymą II etapo procedūrai užbaigti, t. y. galutiniam leidimo išdavimui.

Departamentas 2026 m. kovo 10 d. priėmė ginčijamą Sprendimą, kuriuo panaikino 2025 m.

lapkričio 25 d. priimtą teigiamą sprendimą (I etapas); atsisakė išduoti pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus; sprendimą motyvavo tuo, kad pareiškėjo atžvilgiu Valstybinėje mokesčių inspekcijoje prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir VMI) yra priimti sprendimai dėl mokestinės nepriemokos ar administracinių baudų priverstinio išieškojimo.

Pareiškėjas pažymėjo, kad nurodytos mokestinės nepriemokos ir vykdomosios bylos egzistavo jau I etapo metu, kai Departamentas buvo PLVIS valdytojas ir duomenų tvarkytojas, turėjo teisę ir pareigą gauti duomenis iš VMI Mokesčių apskaitos informacinės sistemos, vis dėlto priėmė teigiamą sprendimą, patvirtindamas pareiškėjo atitiktį reikalavimams. Pareiškėjas nebuvo informuotas apie galimas kliūtis leidimo išdavimui nei I etapo pradžioje, nei jo eigoje, jam nebuvo suteikta galimybė pašalinti nurodytas aplinkybes, pateikti paaiškinimus, būti išklausytam prieš panaikinant jau priimtą teigiamą sprendimą. Dėl Departamento veiksmų pareiškėjui buvo sukelti pagrįsti teisėti lūkesčiai, kurie vėliau buvo paneigti, taip pat padaryta turtinė ir neturtinė žala, pasireiškusi patirtomis finansinėmis išlaidomis, nepagrįstu administracinio proceso vilkinimu, teisiniu neapibrėžtumu ir institucijos klaidos perkėlimu pareiškėjui.

Dėl procedūrinių garantijų pažeidimo ir pareigos patikrinti duomenis laiku nevykdymo pareiškėjas nurodė, kad asmens tikrinimo duomenys apie vykdomąsias bylas buvo prieinami Departamentui jau I etape, per PLVIS / PLAIS (Piniginių lėšų apribojimų informacinė sistema), todėl sprendimo priėmimas I etape buvo neteisėtas, arba sprendimo panaikinimas II etape – neteisėtas. Departamentas yra pagrindinis PLVIS duomenų tvarkytojas, turi teisę ir pareigą naudotis PLVIS duomenimis licencijavimo procese. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo (toliau – GŠKĮ) 12 straipsnio 12 dalį, 13 straipsnio 4–6 dalis, 15 dalį, Lietuvos policijos generalinio komisaro 2003 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-362 patvirtinto Fizinių asmenų ginklų ir šaudmenų civilinės apyvartos tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) 1–63 punktus, 87–97 punktus, tikrinimą atliekantiems pareigūnams nustatyta pareiga jau I etapo pradžioje patikrinti minėtus asmens duomenis ir jų atitikimą nustatytiems reikalavimams.

Vadovaujantis GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies ir Aprašo 8.3 papunkčio, 10–11, 15–16 punktų nuostatomis, jei mokestinė nepriemoka buvo kliūtis išduoti pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, ji turėjo būti nustatyta ir įvardyta iki teigiamo sprendimo priėmimo, o ne po 8 mėnesių. Pareiškėjo teigimu, Departamentas pažeidė teisėtų lūkesčių, nuoseklumo ir subsidiarumo principus. Departamentas, turėdamas prieigą prie visų reikšmingų duomenų, neinformavo pareiškėjo apie kliūtis leidimo išdavimui, o priešingai – priėmė teigiamą sprendimą, taip sukūręs pagrįstus teisėtus lūkesčius. Pareiškėjas baigė kursų, išlaikė egzaminus, sumokėjo rinkliavas, įsigijo seifą, patyrė realių finansinių išlaidų, paskyrė tam savo laiką. Nepriimtina ir netoleruotina, kad institucija savo klaidą galėtų ištaisyti pareiškėjo sąskaita.

Dėl proporcingumo principo pažeidimo pareiškėjas nurodė, kad atsakovas, atsisakydamas išduoti leidimą, remiasi nepatikrintais faktais. Skundžiamame Sprendime nėra nurodyta, kokios rūšies taikomos pareiškėjo atžvilgiu priverstinio išieškojimo vykdomos bylos. Tai tiesiogiai susiję su skundžiamo Sprendimo nemotyvavimu. Sprendime nėra pateiktas joks paaiškinimas, kodėl ir kokios rūšies mokestinė nepriemoka, dėl kurios priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo, faktiškai tapo reikšminga tik po priimto sprendimo suteikti leidimą ginklo nešiojimui.

Dėl Departamento neteisėtų veiksmų ir neveikimo pareiškėjas patyrė 309,73 Eur turtinę žalą. Šios išlaidos buvo patirtos tiesiogiai vykdant leidimo gavimo procedūrą ir pasitikint 2025 m. lapkričio 25 d. teigiamu sprendimu (I etapas). Pareiškėjas taip pat patyrė neturtinę žalą, pasireiškusią ilgalaikiu teisiniu neapibrėžtumu, nepagrįstu vilkinimu bei pagrįstų teisėtų lūkesčių paneigimu.

Pareiškėjas skunde pažymėjo, kad neginčija GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies taikymo kaip tokio, tačiau ginčija Sprendimo teisėtumą dėl institucijos veiksmų nenuoseklumo, procedūrinių garantijų nesilaikymo ir nepakankamo Sprendimo motyvavimo (neatskleista, kokio pobūdžio išieškojimas taikomas ir kodėl jis tapo reikšmingas tik II etape).

Atsakovas atsiliepiu į pareiškėjo skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pareiškėjo 2025 m. spalio 30 d. prašymo nagrinėjimo metu buvo atlikti

patikrinimai, numatyti GŠKĮ ir Apraše, ir 2025 m. lapkričio 25 d. buvo priimtas teigiamas sprendimas Nr. 25-IL-02-31414-e (I etapas) dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo. 2025 m. lapkričio 25 d. pareiškėjui buvo išsiųstas pranešimas Nr. 25-S-02-32408-e, kuriame buvo nurodyta, ką jis privalo įvykdyti per 5 mėnesius norint gauti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus.

Pareiškėjas 2026 m. kovo 2 d. Departamentui pateikė prašymą Nr. 26-G-30-00711-e išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus (II etapas). 2026 m. vasario 3 d., atlikus patikrinimus Policijos licencijuojamos veiklos informacinėje sistemoje, buvo nustatyta, kad VMI pareiškėjo atžvilgiu yra priimti sprendimai (duomenys neskelbtini) dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo. Ginčijamu Sprendimu nuspręsta panaikinti pareiškėjo atžvilgiu 2025 m. lapkričio 25 d. priimtą sprendimą Nr. 25-IL-02-31414-e ir atsisakyti išduoti pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, vadovaujantis GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies nuostatomis.

Atsakovas pabrėžė, kad GŠKĮ yra išsamiai išdiferencijuotos sąlygos bei nustatytas platus ratas atvejų, kada asmeniui negali būti išduotas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus. Kartu aiškiai įtvirtinta įstatymų leidėjo valia neišduoti leidimą įsigyti ginklus, leidimą laikyti ir leidimą nešiotis šio įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose nurodytus ginklus, B ir C kategorijų ginklus fiziniam asmeniui, dėl kurio dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo. GŠKĮ nenumatyta išlygų, dėl kurių šio įstatymo 12 straipsnio 12 dalyje nustatyta imperatyvi nuostata neturėtų būti taikoma.

Atsakovo teigimu, Departamentas turėjo pakankamą faktinį pagrindą priimti ginčijamą Sprendimą, t. y. vykdydamas jam pavestas funkcijas, ėmėsi adekvačių bei proporcingų prevencinių priemonių, tinkamai įgyvendino GŠKĮ reikalavimus. Ginčijamas Sprendimas nepažeidžia specialiais norminiais aktais nustatytos asmens ir visuomenės interesų pusiausvyros, kadangi nagrinėjamu atveju Sprendime yra pateiktos pakankamai reikšmingos faktinės aplinkybės, kurios nulėmė GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies tinkamą taikymą.

GŠKĮ nuostatos rodo, kad asmenims, kurie nori įsigyti arba turi ginklus ir šaudmenis, jų elgesiui keliama itin aukšti reputacijos, rūpestingumo ir atidumo reikalavimai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje yra akcentavęs, kad GŠKĮ nustatyti draudimai savo prigimtimi yra prevencinio pobūdžio, skirti užtikrinti šio įstatymo tikslų įgyvendinimą. Sprendžiant dėl specialios teisės suteikimo (atėmimo), pareiga įrodyti, kad asmuo atitinka įstatymo reikalavimus (jų nepažeidė), tenka pačiam asmeniui, siekiančiam tokią teisę įgyti, tuo pačiu jam tenka ir pareiga paneigti abejones, kylančias vertinant vienus ar kitus faktus, reikšmingus specialios teisės turėjimui.

Departamentas, vykdydamas jam deleguotą funkciją, teikia administracinę paslaugą – leidimų laikyti (nešiotis) ginklus, patvirtinančių, kad fizinis asmuo turi teisę įsigyti, laikyti (nešiotis) B ir C kategorijos ginklų išdavimą bei panaikinimą. Policija, spręsdama dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo GŠKĮ taikymo prasme, vadovaujasi viešojo administravimo objektyvumo principu ir vertina tik objektyvius įstaigos turimus duomenis. Iš pareiškėjo neatimama teisė teikti prašymą išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Gavus prašymą, bus atlikti patikrinimai, numatyti Apraše, bei priimtas sprendimas dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo ar neišdavimo.

Atsakovo teigimu, Sprendimas visiškai atitinka esamą teisinį reglamentavimą, nepažeidžia asmens ir visuomenės interesų pusiausvyros, dėl to nėra pagrindo jį naikinti. Jį priimant buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

Skundas atmestinas.

Nagrinėjamoje byloje sprendžiamas ginčas dėl Sprendimo teisėtumo ir įpareigojimo atlikti pareiškėjo skunde nurodytus veiksmus.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Licencijavimo padaliniui pateikė 2025 m. spalio 30 d. Prašymą dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus Nr. 25-G-30-03972-e (toliau – ir 2025 m. spalio 30 d. prašymas), kuriuo prašė išduoti

leidimą laikyti (nešiotis) ginklus: 1) savigynai (pistoletai, revolveriai); 2) savigynai (lygiavamzdžiai šautuvai).

Policijos licencijuojamos veiklos informacinėje sistemoje 2025 m. lapkričio 25 d. buvo suformuotas teigiamas sprendimas Nr. 25-IL-02-31414-e dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus pareiškėjui išdavimo.

Departamento Viešosios tvarkos biuras 2025 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. 25-S-02-32408-e „Dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus“ pranešė pareiškėjui, kad jo prašymas dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus (toliau – leidimas) išdavimo išnagrinėtas bei priimtas sprendimas išduoti leidimą. Departamentas nurodė, kad ne vėliau kaip per 5 mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos pareiškėjas turi: 1) išklausti kursus ir išlaikyti egzaminą pagal Šaunamojo ginklo turėjimo savigynai mokymo programą arba Apsaugos darbuotojo mokymo programą, patvirtintas Lietuvos policijos generalinio komisaro 2013 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 5-V-502, bei pateikti tai patvirtinančius dokumentus; 2) sudaryti sąlygas ginklui (-ams) ir šoviniams laikyti (sąlygos turi atitikti Lietuvos policijos generalinio komisaro 2011 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 5-V-180 patvirtintus Ginklų, ginklų priedėlių, šaudmenų, jų dalių laikymo, saugojimo ir laikino saugojimo reikalavimus); įsirengęs ginklo (-ų) laikymo sąlygas, Licencijavimo valdybai pareiškėjas turi pateikti deklaraciją, patvirtinančią, kad yra tinkamos sąlygos ginklui (-ams) laikyti. Įvykdęs aukščiau minėtus pavedimus, pareiškėjas portalo www.epolicija.lt pagalba turi pateikti II etapo prašymą, jame įkelti dokumentus, patvirtinančius įvykdytus reikalavimus (pagal poreikį). Licencijavimo valdyba, gavusi ir įvertinusi pateiktus dokumentus, išduos leidimą, kurio duomenis pareiškėjas galės peržiūrėti / atsispausdinti Policijos elektroninių paslaugų sistemoje adresu <https://www.epolicija.lt> prisijungęs prie asmeninės paskyros. Per 5 mėnesius neįvykdžius nurodytų reikalavimų, sprendimas dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo bus laikomas negaliojančiu.

Pareiškėjas Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Licencijavimo padaliniui pateikė 2026 m. kovo 2 d. Prašymą dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus (II etapas) Nr. 26-G-30-00711-e (toliau – ir 2026 m. kovo 2 d. prašymas), kuriuo prašė išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Prašyme patvirtino, kad įvykdė 2025 m. lapkričio 25 d. rašte Nr. 25-S-02-32408-e nustatytus reikalavimus. Prie prašymo pateikė būtinus dokumentus prašymo nagrinėjimui.

Departamento Viešosios tvarkos biuras ginčijamu Sprendimu, vadovaudamasis GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalimi, nusprendė: 1) panaikinti 2025 m. lapkričio 25 d. priimtą sprendimą Nr. 25-IL-02-31414-e (I etapas); 2) atsisakyti pareiškėjui išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus; 3) apie priimtą sprendimą informuoti pareiškėją. Nurodė, kad pareiškėjo 2025 m. spalio 30 d. prašymo nagrinėjimo metu buvo atlikti patikrinimai, numatyti GŠKĮ ir Apraše, ir 2025 m. lapkričio 25 d. buvo priimtas teigiamas sprendimas Nr. 25-IL-02-31414-e (I etapas) dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo. Pareiškėjas 2026 m. kovo 2 d. Departamentui pateikė prašymą Nr. 26-G-30-00711-e išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus (II etapas). Atlikus patikrinimus nustatyta, kad Valstybinėje mokesčių inspekcijoje pareiškėjo atžvilgiu yra priimti sprendimai: (duomenys neskelbtini) dėl mokesstinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo. Departamentas Sprendime išdėstė GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies nuostatą.

Pareiškėjas prašo panaikinti Sprendimą kaip neteisėtą dėl Departamento veiksmų nenuoseklumo, procedūrinių garantijų nesilaikymo ir nepakankamo Sprendimo motyvavimo.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI), GŠKĮ, Aprašo nuostatos.

Ginklų ir šaudmenų apyvartą, siekiant užtikrinti žmogaus, visuomenės ir valstybės saugumą, reglamentuoja GŠKĮ nuostatos. Šio įstatymo 12 straipsnyje nustatyta, kad leidimus įsigyti ginklus, leidimus laikyti ir leidimus nešiotis A, B, C kategorijų ginklus išduoda policijos įstaiga, gavusi asmenų prašymus per atstumą, elektroninėmis priemonėmis per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą ar Policijos elektroninių paslaugų sistemą arba tiesiogiai, pagal kuriuos galima identifikuoti juos pateikusį asmenį (toliau šiame straipsnyje – prašymas) (1 dalis). Leidimai laikyti ar leidimai nešiotis A, B, C kategorijų ginklus išduodami, be kita ko, asmenims, turintiems teisę įsigyti tokių kategorijų ginklus (2 dalies 1 punktas).

Pagal GŠKĮ 12 straipsnio 3 dalį, patikrinimus, siekdama nustatyti, ar asmenims, pretenduojantiems gauti leidimus įsigyti ginklus, leidimus laikyti ar leidimus nešiotis A, B, C kategorijų ginklus, netaikomi šio įstatymo 17 straipsnyje nustatyti apribojimai, atlieka policijos įstaiga, gavusi prašymą. Patikrinimai atliekami, sprendimas dėl leidimo įsigyti ginklus išdavimo priimamas ir leidimas įsigyti ginklus išduodamas arba jį išduoti atsisakoma ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo dienos, o dėl leidimo laikyti ar leidimo nešiotis A, B, C kategorijų ginklus išdavimo – ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo prašymo pateikimo dienos.

Pagal GŠKĮ 12 straipsnio 6 dalį, atsisakymas išduoti leidimą įsigyti ginklus, leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus turi būti motyvuotas.

GŠKĮ 12 straipsnio 10 dalis numato, kad leidimai įsigyti ginklus, leidimai laikyti ir leidimai nešiotis A, B, C kategorijų ginklus asmenims išduodami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad leidimas įsigyti ginklus, leidimas laikyti ir leidimas nešiotis šio įstatymo 3 straipsnio 2, 6–10 punktuose nurodytus ginklus, B ir C kategorijų ginklus neišduodamas fiziniam asmeniui, dėl kurio dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo.

Leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo tvarką reglamentuoja Aprašo III skyrius. Šio skyriaus 7 punkte išvardinti dokumentai, kuriuos turi pateikti asmuo, pageidaujantis gauti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus.

Aprašo 8.3 papunktyje nustatyta, kad pareigūnas, priėmęs pareiškėjo pateiktą prašymą ir kitus dokumentus, patikrina pareiškėjo pateiktus dokumentus ir, be kita ko, patikrina pareiškėjo ir prašyme nurodytų vyresnių kaip 14 metų asmenų duomenis Vidaus reikalų informacinėje sistemoje ir Policijos informacinėje sistemoje. Jei trūksta kurio nors dokumento ar jie netinkamai įforminti (apie tai pareiškėją informuoja prašymą nagrinėjantis pareigūnas), pareiškėjas ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų juos turi pateikti. Jei pareiškėjas per 15 kalendorinių dienų nepateikė trūkstamų dokumentų, jis, prašymo pateikimo būdu (išskyrus atvejus, kai yra pareiškėjo prašymas gauti informaciją kitoku būdu, negu buvo pateiktas pats prašymas) informuojamas, kad prašymas nebus nagrinėjamas. Prašymo nagrinėjimo pradžia laikoma visų reikiamų ir tinkamai įformintų dokumentų pateikimo diena.

Pagal Aprašo 10 punktą, gavęs visus tinkamai įformintus dokumentus, pareigūnas organizuoja patikrinimą, siekdamas nustatyti, ar nėra priežasčių, dėl kurių leidimas laikyti (nešiotis) ginklus pareiškėjui galėtų būti neišduodamas.

Aprašo 11 punktas numato, kad pareiškėjas ir prašyme nurodyti vyresni kaip 14 metų asmenys tikrinami, ar yra (nėra) nepriekaištingos reputacijos, taip pat patikrinama, ar nėra kitų GŠKĮ nustatytų aplinkybių, dėl kurių pareiškėjas negali įsigyti ar turėti ginklų. Asmenis pareigūnas tikrina naudodamasis Vidaus reikalų integracine platforma ir Policijos informacine sistema ar kitomis programinėmis priemonėmis. Tikrinimą atliekantis pareigūnas elektroniniu paštu vsd@vsd.lt išsiunčia automatinio būdu suformuotą paklausimą Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui dėl prašymą pateikusių pareiškėjo arba ginklo naudotojo keliamos grėsmės valstybės saugumui. Paklaustame nurodomi tikrinamų asmenų vardai, pavardės ir asmens kodai. Jeigu per 15 darbo dienų nuo paklausimo pateikimo dienos Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas nenurodo, kad turi duomenų apie šių asmenų keliamą grėsmę valstybės saugumui, laikoma, kad Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas tokių duomenų neturi. Gavus netikslią, neišsamią informaciją, kuria remiantis negalima priimti sprendimo išduoti (atsisakyti išduoti) leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, privaloma informaciją patikslinti ar papildyti.

Pagal Aprašo 13 punktą, jeigu nėra priežasčių, dėl kurių leidimas laikyti (nešiotis) ginklus neišduodamas, pareigūnas PLVIS parengia teigiamą sprendimą ir atsakymą asmeniui dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo. Teigiamą sprendimą PLVIS tvirtina įgaliotos policijos įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Patvirtinus teigiamą sprendimą, pareigūnas atsakymą asmeniui pateikia pasirašyti įgaliotos policijos įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui. Teigiami sprendimai ir atsakymai asmenims dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo registruojami ir saugomi PLVIS.

Aprašo 15 punkte nustatyta, kad išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus atsisakoma GŠKĮ 12 straipsnio 11 dalyje, 12 straipsnio 12 dalyje, 17 straipsnyje nurodytais atvejais, taip pat, jei asmuo neatitinka GŠKĮ 13 straipsnio 2–5, 9 ar 14 dalyse nustatytų reikalavimų, taip pat, jei asmuo nesutinka leisti policijai gauti duomenų iš sveikatos priežiūros institucijų dėl asmens ligų ar fizinių trūkumų, kurie galėtų trukdyti tinkamai elgtis su ginklu.

Pagal Aprašo 16 punktą, patikrinimai turi būti atliekami ir sprendimai priimami ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo visų Aprašo 7 punkte nurodytų dokumentų pateikimo. Šio punkto terminai gali būti pratęsimi GŠKĮ 12 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju.

Aprašo 18 punktas numato, kad jeigu priimamas sprendimas išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, siunčiamame rašte nurodoma, kokius papildomus dokumentus, nurodytus Aprašo 19 punkte, asmuo turi pateikti, kad būtų išduotas leidimas laikyti (nešiotis) ginklus. Jeigu priimamas sprendimas atsisakyti išduoti leidimą, kartu su atsakymu pareiškėjui visais atvejais raštu siunčiamas sprendimo elektroninio dokumento nuorašas.

Aprašo 19 punkte nustatyta, kad pareiškėjas, dėl kurio priimtas sprendimas išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, ne vėliau kaip per 5 mėnesius nuo pranešimo gavimo dienos turi pateikti: 19.1. Aprašo IV skyriuje nurodytą dokumentą, patvirtinantį, kad išlaikytas egzaminas tai ginklo paskirčiai, kuriai pateiktas prašymas išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, jei šis dokumentas nebuvo pateiktas kartu su prašymu išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus; 19.2. deklaraciją, patvirtinančią, kad yra tinkamos sąlygos ginklui (-ams) laikyti.

Pagal Aprašo 20 punktą, pareiškėjui per 5 mėnesius nepateikus Aprašo 19 punkte nurodytų dokumentų, sprendimas dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo laikomas negaliojančiu ir pareiškėjas dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus gavimo turi kreiptis Aprašo 7 punkte nurodyta tvarka.

Pagal Aprašo 21 punktą, pareigūnas, gavęs visus tinkamai įformintus dokumentus, išduoda leidimą laikyti (nešiotis) ginklus. Leidimas išduodamas duomenis įrašant į PLVIS.

Vadovaujantis aptartomis teisės aktų nuostatomis, prašymo išduoti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus nagrinėjimas ir leidimo išdavimas vyksta dviem etapais. Pirmame etape tikrinama, ar nėra priežasčių, dėl kurių leidimas laikyti (nešiotis) ginklus neišduodamas. Jeigu tokių priežasčių nėra, pareigūnas PLVIS parengia teigiamą sprendimą ir atsakymą asmeniui dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus išdavimo. Asmeniui nurodoma, kokius Aprašo 19 punkte išvardintus dokumentus jis turi papildomai pateikti, kad būtų išduotas leidimas. Antrame etape pareigūnas, gavęs visus tinkamai įformintus dokumentus, išduoda asmeniui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus.

LVAT savo praktikoje ne kartą konstatavo, kad GŠKĮ nustatyti draudimai savo prigimtimi yra prevencinio pobūdžio, skirti užtikrinti šio įstatymo tikslų įgyvendinimą. Sprendžiant dėl specialiosios teisės suteikimo (atėmimo), pareiga įrodyti, kad asmuo atitinka įstatymo reikalavimus (jų nepažeidė), tenka pačiam asmeniui, siekiančiam tokią teisę įgyti, tuo pačiu jam tenka ir pareiga paneigti abejones, kylančias vertinant vienus ar kitus faktus, reikšmingus specialiosios teisės turėjimui (žr., pvz., LVAT 2018 m. gruodžio 5 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1355-438/2018, 2020 m. spalio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2310-1062/2020, 2023 m. gruodžio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-835-525/2023).

Nagrinėjamu atveju atsakovas, išnagrinėjęs pareiškėjo 2026 m. kovo 2 d. prašymą (II etapas), atsisakė išduoti pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies pagrindu, t. y. nustatęs, kad pareiškėjo atžvilgiu yra priimti VMI sprendimai dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo. Atsakovo su atsiliepimu pateikti įrodymai patvirtina, kad PLVIS sistemoje yra automatinės žymos (informacijos gavimo data – 2026 m. vasario 3 d., patikrinimo data – 2026 m. kovo 10 d.) apie VMI pareiškėjo atžvilgiu priimtus sprendimus dėl priverstinio išieškojimo, duomenų apie įsiskolinimo padengimą nėra.

Pareiškėjas skunde neginčija faktinės aplinkybės, kad jo atžvilgiu yra priimti VMI sprendimai dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo, tačiau pareiškėjas teigia, kad šios aplinkybės egzistavo jau I etapo metu ir turėjo būti įvertintos Departamento priimant 2025 m. lapkričio 25 d. teigiamą sprendimą Nr. 25-IL-02-31414-e. Pareiškėjo nuomone, Departamentas, I etape priimdamas teigiamą sprendimą ir neinformuodamas

pareiškėjo apie kliūtis leidimo išdavimui, pažeidė teisėtų lūkesčių, nuoseklumo ir subsidiarumo principus.

Pažymėtina, kad GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalyje įtvirtintas reikalavimas neišduoti leidimo laikyti (nešiotis) ginklus asmeniui, dėl kurio dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo, yra išreikštas imperatyvia forma, nesuteikiant kompetentingam viešojo administravimo subjektui teisės priimti kitokio pobūdžio sprendimo. Nagrinėjamu atveju atsakovas, nustatęs, kad pareiškėjo atžvilgiu yra priimti minėti VMI sprendimai dėl priverstinio išieškojimo, pagrįstai rėmėsi GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies nuostatomis ir teisėtai Sprendimu atsisakė išduoti pareiškėjui leidimą laikyti (nešiotis) ginklus.

Byloje esantys įrodymai patvirtina, kad duomenys apie VMI priimtus sprendimus dėl priverstinio išieškojimo gaunami PLVIS automatinio būdu. Pareiškėjas su skundu pateikė Departamento vyresniojo specialisto 2026 m. kovo 2 d. pareiškėjui siųstą el. laišką „Dėl prašymo“, kuriame nurodyta: „Gavus Jūsų prašymą dėl leidimo laikyti (nešiotis) ginklus (II etapas), užsidedę žymos apie VMI prie LR FM priimtą sprendimą dėl priverstinio išieškojimo. Prašome per 5 darbo dienas, iki 2026-03-09 pateikti duomenis (VMI raštą), kad įsiskolinimo nėra, išieškojimui nebevykdomi“. Byloje nėra duomenų, kurių pagrindu galima būtų nustatyti, ar automatinės žymos apie VMI pareiškėjo atžvilgiu priimtus sprendimus egzistavo nagrinėjant pareiškėjo 2025 m. spalio 30 d. prašymą I etape.

Pagal VAI 16 straipsnio 1 dalį, viešojo administravimo subjektas gali pripažinti netekusiu galios savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą: 1) neteisėtą administracinį sprendimą; 2) teisėtą administracinį sprendimą, jeigu administracinio sprendimo pripažinimas netekusiu galios yra leidžiamas pagal kitus įstatymus arba jeigu administracinis sprendimas yra sąlyginis ir per nustatytą laikotarpį asmuo nustatytų sąlygų neįvykdo.

LVAT yra išaiškinęs, kad nors VAI 16 straipsnio 1 dalies 1 punktas numato, jog viešojo administravimo subjektas gali pripažinti netekusiu galios savo arba įstatymų nustatytais atvejais žemesnio pagal pavaldumą viešojo administravimo subjekto priimtą neteisėtą administracinį sprendimą, tačiau šiuo aspektu taip pat svarbu nustatyti, ar buvo laikytasi teisėtų lūkesčių apsaugos principo viešojo administravimo srityje, ar asmuo konkretaus administracinio sprendimo pagrindu įgijo tam tikras teises ir pareigas, ar priimant kitą administracinį sprendimą (dėl administracinio sprendimo panaikinimo) nebus paneigtos asmenų administracinio sprendimo pagrindu įgytos teisės, taip pat būtina atsižvelgti ir į tai, ar nepriėmus sprendimo dėl galiojančio administracinio sprendimo panaikinimo, nebus pažeisti kiti teisės principai ar viešas interesas, ar įgytos teisės panaikinimas bus proporcinga priemonė (žr., pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 13 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-735-602/2019, 2024 m. kovo 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1082-822/2024).

Teismų praktikoje laikomasi nuostatos, kad nustačius, jog ginčijami teisės aktai buvo priimti pažeidžiant imperatyvias aukštesnės galios teisės aktų normas, nėra pagrindo teigti, kad neteisėtų sprendimų pagrindu gali susiformuoti teisėti lūkesčiai, nes teisėtų lūkesčių principas suponuoja, kad turi būti ginamos pagal galiojančius teisės aktus įgytos teisės (žr., pvz., Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimą, 2008 m. vasario 20 d. nutarimą; LVAT 2011 m. vasario 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-279/2011, 2012 m. sausio 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁸⁵⁸-59/2012; Lietuvos Aukščiausio Teismo 2011 m. rugpjūčio 23 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-344/2011).

Nagrinėjamu atveju nėra pagrindo teigti, kad pareiškėjas 2025 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. 25-IL-02-31414-e pagrindu teisėtai įgijo teisę gauti leidimą laikyti (nešiotis) ginklus, kadangi šio sprendimo priėmimo metu pareiškėjui negalėjo būti išduotas leidimas GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalies pagrindu. Pareiškėjas skunde patvirtinto, jog aplinkybės dėl VMI priimtų sprendimų dėl priverstinio išieškojimo egzistavo jau I etapo metu, t. y. 2025 m. lapkričio 25 d. sprendimo Nr. 25-IL-02-31414-e priėmimo metu. Taigi, I etape priimtu sprendimu patvirtinta pareiškėjo teisė negali būti laikoma atsiradusia teisėtu pagrindu.

Komisija sprendžia, kad atsakovas, ginčijamu Sprendimu panaikindamas 2025 m. lapkričio

25 d. sprendimą Nr. 25-IL-02-31414-e, nepažeidė teisėtų lūkesčių principo ar kitų teisės principų. Departamentas Sprendime vadovavosi nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis ir GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalyje įtvirtinta imperatyvia nuostata, kad leidimas neišduodamas asmeniui, dėl kurio dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo.

Pareiškėjas skunde taip pat teigia, kad Sprendimas nepakankamai motyvuotas, kadangi jame nepateiktas joks paaiškinimas, kodėl ir kokios rūšies mokestinė nepriemoka, dėl kurios priimtas sprendimas dėl priverstinio išieškojimo, faktiškai tapo reikšminga tik po priimto sprendimo suteikti leidimą ginklo nešiojimui. Sprendime nėra nurodyta, kokios rūšies priverstinio išieškojimo vykdomos bylos taikomos pareiškėjo atžvilgiu.

Kaip minėta, pagal GŠKĮ 12 straipsnio 6 dalį atsisakymas išduoti leidimą įsigyti ginklus, leidimą laikyti ginklus ar leidimą nešiotis ginklus turi būti motyvuotas.

Pagal VAI 10 straipsnio 5 dalį, administraciniame sprendime, be kita ko, turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas). LVAT yra pažymėjęs, kad minėtos VAI nuostatos reiškia, jog individualiame administraciniame akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (žr., pvz., LVAT 2014 m. gruodžio 18 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1440/2014, 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022, kt.). Viešojo administravimo sistemos subjektų sprendimas yra naikinamas, kai toks sprendimas yra visiškai nemotyvuotas, teisės akto adresatas negali suvokti, kodėl jam priimtas toks sprendimas, ir negali apsiginti, o administracinio akto trūkumai, tokie, kaip pavyzdžiui, motyvacijos stoka, nesudaro pagrindo ginčijamo sprendimo pripažinti visiškai neargumentuotu ir nėra prielaidos konstatuoti absoliutaus jo negaliojimo pagrindo buvimo (žr., pvz., LVAT 2011 m. birželio 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-336/2011, 2019 m. balandžio 25 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-563-520/2019, kt.).

Nagrinėjamu atveju atsakovas Sprendime nurodė aiškų teisinį (GŠKĮ 12 straipsnio 12 dalis) ir faktinį pagrindą (VMI pareiškėjo atžvilgiu yra priimti sprendimai dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo). Sprendime išvardinti pareiškėjo atžvilgiu VMI priimti sprendimai (nurodyti šių sprendimų numeriai), paaiškinta, kad tai sprendimai dėl mokestinės nepriemokos ar baudos už administracinį nusižengimą priverstinio išieškojimo. Komisijos vertinimu, aplinkybė, kad Sprendime nenurodytos priežastys, dėl kurių minėtos faktinės aplinkybės buvo nustatytos ir įvertintos tik II etape, nelaikytina esminiu Sprendimo trūkumu ir nesudaro savarankiško ir pakankamo pagrindo naikinti Sprendimą kaip nemotyvuotą.

Dėl pareiškėjo skundo argumentų, susijusių su pareiškėjo patirta žala, Komisija nepasisako, kadangi pareiškėjo skundo dalį dėl reikalavimų priteisti turtinę žalą ir įvertinti patirtą neturtinę žalą Komisijos narės 2026 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. 21RE4-93 (AG4-99/19-2026) buvo atsisakyta priimti nagrinėti kaip nepriskirtą Komisijos kompetencijai.

Įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes, aptartą teisinį reglamentavimą ir teismų praktiką, Komisija daro išvadą, kad ginčijamas Sprendimas priimtas atsakovo kompetencijos ribose, nepažeidžiant teisėtų lūkesčių principo ar kitų teisės principų. Sprendime nurodytas jo priėmimo faktinis ir teisinis pagrindas, Sprendimas iš esmės atitinka GŠKĮ 12 straipsnio 6 dalies ir VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 bei 6 punktų reikalavimus. Komisija nenustatė pagrindų, sudarančių savarankišką ir pakankamą pagrindą atsakovo Sprendimą pripažinti neteisėtu bei jį panaikinti, todėl pareiškėjo skundo reikalavimas panaikinti šį administracinį sprendimą atmetamas kaip nepagrįstas. Nenustačius pagrindo panaikinti Sprendimą, atmetamas kaip nepagrįstas ir išvestinis skundo reikalavimas įpareigoti atsakovą pakartotinai išnagrinėti pareiškėjo prašymą.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Asta Povilonienė

Komisijos narės

Sigita Šimbelytė

Karine Zavgorodnaja